

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового
проживання Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг»
Батуринської міської ради**

24.01.2025

м. Чернігів, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 24.01.2025 групою НПМ здійснено відвідування Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання «Центр надання соціальних послуг» Батуринської міської ради.

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Гирия Марина Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Жмака Ірина Миколаївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Гавриль Олена Анатоліївна, регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Чернігівській області.

Шумний Артемій Олександрович, громадський монітор.

Загальна інформація.

Відділення знаходиться за адресою: вул. В. Юценка, 54, м. Батурин, Чернігівська обл., 16512.

Керівництво:

Остапенко Ольга Петрівна, директор Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Батуринської міської ради.

Ломко Світлана Іванівна, завідувач Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Батуринської міської ради.

Відділення є структурним підрозділом і функціонує у складі Центру надання соціальних послуг Батуринської міської ради.

Відповідно до Положення про Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Комунальної установи «Центру надання соціальних послуг» Батуринської міської ради (далі – Відділення, Заклад), затвердженого наказом директора Центру надання соціальних послуг Батуринської міської ради (далі – ЦНСП) від 07.12.2023 № 66 Відділення є структурним підрозділом і функціонує у складі Центру надання соціальних послуг Батуринської міської ради.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання ЦНСП утворено для обслуговування 25 осіб, які не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду та допомоги,

стаціонарного догляду. До Відділення на постійне або тимчасове проживання приймаються особи, які перебувають у складних життєвих обставинах, та належать до осіб, що не можуть самостійно подолати негативний вплив обставин, зумовлених такими чинниками:

- похилий вік;
- часткова або повна втрата рухової активності, пам'яті;
- невиліковні хвороби, хвороби, що потребують тривалого лікування;
- інвалідність;
- бездомність;
- безробіття;
- малозабезпеченість;
- потрапляння в ситуацію торгівлі людьми;
- шкода, заподіяна пожежею, стихійним лихом, катастрофою, бойовими діями, терористичним актом, збройним конфліктом, тимчасовою окупацією;
- внутрішньо переміщені особи;
- повнолітні недієздатні особи;
- особи, звільнені з місць позбавлення волі;
- учасники антитерористичної операції та особи, які здійснювали заходи із забезпечення національної безпеки та оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях.

Заклад розрахований на проживання 25 осіб. На день відвідування у Відділенні проживало 24 особи, з них: 8 осіб з інвалідністю, 2 особи з числа внутрішньо переміщених осіб, 4 – ліжкових хворих; 3 – пересуваються на кріслах колісних.

За 2024 рік у Відділенні померло 10 осіб.

Діяльність Відділення забезпечують 12 працівників. Обслуговування отримувачів соціальної послуги відповідно до штатного розпису здійснюють, зокрема: завідувач Відділенням – 1 шт. од; завідувач господарства – 0,5; сестра медична – 0,75 шт. од; молодша медична сестра з догляду за хворими – 4 шт. од.; молодша медична сестра (санітарка-прибиральниця) – 1 шт. од.; кухар – 1,5 шт. од.; підсобний робітник – 0,5 шт. од. та машиніст по прибиранню та ремонту спецодягу – 0,75 шт. од.

Утримання Закладу у 2024 році складало 2 450 637,0 грн., зокрема благодійної допомоги – 197 800,0 грн.

У Відділенні наявний генератор, який, зі слів адміністрації Закладу, забезпечує роботу харчоблоку та освітлення в приміщеннях.

Відділення розміщено на третьому поверсі в триповерховій будівлі спільно з комунальним некомерційним підприємством «Батуринський центр первинної медико-санітарної допомоги» Батуринської міської ради, яке включає в себе 11 житлових кімнат, кімнату для відпочинку, їдальню, харчоблок, пральню, медичний кабінет, складські приміщення.

На час відвідування у Відділенні проводилися ремонтні роботи (фото 1, 2, 3, 4).

Територія Закладу доглянута, облаштована лавками для відпочинку. Підопічні вільно пересуваються територією Закладу, а також мають можливість здійснювати самостійні прогулянки за межами Відділення.

Під час відвідування встановлено, що для отримувачів соціальної послуги створено належні умови проживання. Підопічні забезпечені чистою постільною та натільною білизною, панує домашня атмосфера.

Працівниками проводиться належне прибирання в спальних кімнатах та приміщеннях загального користування. Забезпечується догляд за ліжковими хворими підопічними: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур.

Підопічним не заборонено лежати на ліжках протягом дня.

Постільна білизна, одяг підопічних персоналізовано (фото 5).

У зв'язку з тим, що у Закладі проводились ремонтні роботи отримувачі соціальної послуги проживають у переповнених кімнатах (від 2 до 7 осіб) (фото 6).

Жінки та чоловіки проживають окремо. На кожного підопічного заведена особова справа, укладено договір про надання соціальної послуги.

Зі слів адміністрації Закладу, постільну білизну та рушники замінюють раз на тиждень. На нічне чергування у Відділенні з отримувачами соціальної послуги залишається молодша медична сестра.

У житлових кімнатах Закладу оптимальний температурний режим, природне та штучне освітлення задовільне.

У кожній кімнаті є холодильник для зберігання продуктів харчування підопічних.

Для задоволення релігійних потреб підопічних Відділення регулярно відвідують священнослужителі.

У Відділенні організовано чотириразове харчування, середня вартість якого для однієї особи на день складає 96,19 грн.

У приміщенні харчоблоку робочі поверхні та посуд чисті (фото 7).

У кожній житловій кімнаті наявні ємності з питною водою (фото 8).

Водопостачання в Закладі забезпечується централізовано. Якість питної води відповідає нормам ДСанПіН 2.2.4.171-10 «Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною» відповідно до результату санітарно-мікробіологічного дослідження питної води від 21.11.2024 № 161/751, проведеного Бахмацьким відділенням Ніжинського міськрайонного відділу ДУ «Чернігівський ОЦКПХ МОЗ України».

З метою контролю за дотриманням якості та безпечності харчових продуктів при приготуванні і реалізації готової продукції від кожної партії приготовлених страв кухарем відбирається добова проба.

Відповідно до вимог Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» усіма отримувачами соціальної послуги укладено (підписано) декларації з лікарем, який надає первинну медичну допомогу. Витрати Закладу на медикаменти на одну особу на день складають 7,10 грн.

З Комунальним некомерційним підприємством «Батуринська центральна міська лікарня» укладено договір про надання медичних послуг.

Будівля Відділення обладнана пожежною сигналізацією, ведеться облік наявних вогнегасників, забезпечено їх своєчасне технічне обслуговування. Вікна Закладу не заграбовані, наявні затверджені схеми евакуації.

Для підопічних організуються різноманітні дозвіллеві заходи, зокрема такі як привітання отримувачів соціальної послуги з днем народження, концертні програми.

Також підопічні читають книги, журнали, які їм працівники приносять з місцевої бібліотеки, за бажанням грають в доміно та шахи.

Керівництвом закладу налагоджена співпраця із центром надання безоплатної вторинної правничої допомоги.

Закладом закуплено в кожную житлову кімнату приліжкові тумби (фото 9).

У Відділенні наявний стенд, на якому зазначена інформація про права і обов'язки отримувачів соціальної послуги. Розміщений також стенд з інформацією про національну гарячу лінію для отримувачів соціальної послуги, адреси та телефони посадових осіб (зокрема, Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини) та гарячих ліній, на які вони можуть звертатись у разі порушення їх прав та інтересів.

Група НПМ провела особисте конфіденційне спілкування з усіма отримувачами соціальної послуги, а також ознайомилась з особовими справами, оглянула житлові та допоміжні приміщення. У Закладі панує доброзичлива атмосфера. Підопічні під час відвідування мали доглянутий зовнішній вигляд, були відкриті та зацікавлені в спілкуванні.

Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від отримувачів соціальної послуги не надходило. Також мешканці Відділення повідомили про відсутність застосування до них будь-яких заходів фізичного або психологічного впливу.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групи НПМ здійснено 13.06.2023, за результатами якого виявлено порушення прав підопічних:

- на життя;
- на охорону здоров'я та медичне забезпечення;
- на гідні умови утримання;
- на право осіб з інвалідністю;
- право на захист.

За результатами попереднього відвідування НПМ Закладу вносились такі рекомендації щодо дотримання прав підопічних та діяльності закладу, а саме:

1. Міністерству соціальної політики України, Національній соціальній сервісній службі України:

вжити заходів в межах компетенції, спрямованих на припинення та усунення виявлених порушень, зокрема організувати та провести перевірку дотримання вимог законодавства під час надання соціальних послуг у відділенні стаціонарного догляду для тимчасового або постійного проживання комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Батуринської міської ради, а також у межах здійснення контролю за діяльністю відповідного структурного підрозділу міської ради, надати оцінку діям чи бездіяльності відповідних посадових осіб Чернігівської обласної військової адміністрації.

2. Чернігівській обласній військовій адміністрації, Батуринській міській раді Ніжинського району Чернігівської області:

вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, у тому числі на медичну допомогу та належні умови проживання, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності відділення стаціонарного догляду для тимчасового або постійного проживання комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Батуринської міської ради;

отримання закладом ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики, передбаченої Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності», введення та заповнення посад медичних працівників.

Групою НППМ відмічено, що адміністрацією Відділення були вжиті необхідні заходи щодо усунення порушень, виявлених під час попереднього відвідування:

- отримано ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики;
- заповнено вакансію медичної сестри;
- зареєстровано потужності з виробництва та/або обігу харчових продуктів;
- підопічні отримують безперешкодний доступ до питної води;
- створено умови щодо користування ліфтом маломобільних підопічних.

II. ФАКТИ ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

1. У морозильних камерах та холодильниках у харчоблоці зберігались продукти не простікеровані, у зв'язку з чим неможливо визначити термін придатності даних продуктів.

Також не дотримано умови зберігання молочної продукції – виявлено заморожене молоко (фото 10).

Виявлено 2 упаковки томатного соусу, термін придатності якого закінчився. Зазначене є порушенням вимог Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», та порушує

права підопічних на безпечне харчування, що може становити загрозу їх життю та здоров'ю (фото 11).

Виявлено порушення в організації харчування підопічних. Відсутнє затверджене перспективне меню, що може свідчити про невідповідність раціону встановленим нормам. При цьому, під час спілкування підопічні не скаржилися на їжу.

Порушення права на життя та безпеку підопічних в умовах воєнного стану (стаття 11 Конвенції про права осіб з інвалідністю, стаття 3 Конституції України, Закон України «Про правовий режим в умовах воєнного стану»).

2. Під час огляду підвального приміщення Закладу, яке визначено як укриття, встановлено, що його технічний стан та оздоблення не відповідає нормам Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 (фото 12, 13).

До захисної споруди немає безперешкодного доступу під час повітряної тривоги (фото 14).

Під час оголошення сигналу «Повітряна тривога» підопічні не спускаються до укриття, адміністрація пояснила, що використовують правило двох стін.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ:

1. Чернігівській обласній військовій адміністрації:

1.1. Вжити невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання.

2. Батуринській міській раді Ніжинського району Чернігівської області:

2.1. Забезпечити контроль за усуненням недоліків, викладених у звіті, та вжити заходів щодо забезпечення безпечних та комфортних умов проживання отримувачів соціальних послуг.

3. Комунальній установі «Центр надання соціальних послуг» Батуринської міської ради:

3.1. Вжити невідкладних заходів щодо усунення порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання у Закладі.

3.2. Забезпечити належне зберігання продуктів у холодильнику та морозильних камерах.

3.3. Дообладнати укриття відповідно до вимог чинного законодавства.

3.4. Забезпечити контроль за терміном придатності продуктів харчування.

3.5. Забезпечити безперешкодний доступ до укриття.

Додаток: фотоматеріали на 3 арк.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі
регіональних представництв**

Марина ГИРЯ

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Φοτο 7

Φοτο 8

Φοτο 9

Φοτο 10

Φοτο 11

Φοτο 12

Φοτο 13

Φοτο 14

